วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์

eISSN: 3027-7124

Journal homepage: https://www.tci-thaijo.org/index.php/eduku

การศึกษาประสิทธิผลของค่าย Siam Gen Z Leader Camp ต่อการรับรู้ภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภัทรพร อรัณยภาค รัตนาภรณ์ นิวาศานนท์ และ วารุณี เพไร*

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ข้อมูลบทความ

ประวัติบทความ

รับเข้า: 1 พ.ค. 2569

ปรับปรุง: 24 มิ.ย. 2569

ตอบรับ: 20 ก.ค. 2569

เผยแพร่: 31 ส.ค. 2569

คำสำคัญ

ภาวะผู้นำ, ทักษะการคิด, ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21, ค่ายผู้นำ, นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

***ผู้รับผิดชอบบทความ**

วารุณี เพไร

อีเมล:

ajwarunee@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดค่าย Siam Gen Z Leader Camp ต่อการส่งเสริมการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้นแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 30 คน ที่สมัครใจและเข้าร่วมกิจกรรมค่ายครบทุกกิจกรรม กิจกรรมค่ายออกแบบตามแนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาภาวะผู้นำ การฝึกทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน การเรียนรู้ผ่านการจำลองสถานการณ์ฉุกเฉิน และการสะท้อนการเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามประเมินการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .933, .901 และ .904 ตามลำดับ และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาและการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมค่ายของทุกตัวแปรสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบค่ายและการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์น่าจะสามารถส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิผล ควรมีการศึกษาโดยใช้กลุ่มควบคุมและกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้นต่อไป

อ้างอิงบทความนี้ (APA 7th Edition):

ภัทรพร อรัณยภาค, รัตนาภรณ์ นิวาศานนท์ และ วารุณี เพไร. (2569). การศึกษาประสิทธิผลของค่าย Siam Gen Z Leader Camp ต่อการรับรู้ภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 41*(2), 148–161.

Journal of Kasetsart Educational Review

eISSN: 3027-7124

Journal homepage: https://www.tci-thaijo.org/index.php/eduku

The Effectiveness of the Siam Gen Z Leader Camp on Leadership Awareness, Thinking Skills, and 21st-Century Skills among Upper Secondary School Students

Patraporn Aranyabhaga, Rattanaporn Niwasanon and Warunee Parai*

Faculty of Nursing, Siam University

Article Info.

Article history

Received: 1 May 2026

Revised: 24 Jun. 2026

Accepted: 20 Jul. 2026

Published: 31 Aug. 2026

Keywords

Leadership, Thinking skills, 21st century skills, Leader camp, Upper secondary school students

***Corresponding author**

Warunee Parai

Email:

ajwarunee@hotmail.com

Abstract

This study examined the effectiveness of the Siam Gen Z Leader Camp in enhancing leadership awareness, thinking skills, and 21st-century skills among upper secondary school students. A one-group pretest–posttest pre-experimental design was employed. The participants were 30 upper secondary school students who voluntarily joined and completed all camp activities. The intervention consisted of four components: leadership development, basic life support (BLS) training, emergency simulation activities, and group-based reflective learning. The research instruments included questionnaires assessing leadership awareness, thinking skills, and 21st-century skills. The instruments were examined for content validity and yielded reliability coefficients of .933, .901, and .904, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics and paired-samples t-tests. The results indicated that posttest scores for all variables were significantly higher than pretest scores at the .05 significance level. These findings suggest that experiential, activity-based learning programs may contribute to enhancing students' perceptions of leadership, thinking skills, and 21st-century skills. Employing control groups and larger samples to enhance the generalizability of the findings is recommended for future studies.

Cite this article (APA 7th Edition):

Aranyapak, P., Niwasanon, R., & Perai, W. (2026). The effectiveness of Siam Gen Z Leader Camp on perceived leadership, thinking skills, and 21st-century skills among upper secondary school students. *Journal of Kasetsart Educational Review, 41*(2), 148–161.

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และเศรษฐกิจในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้เป้าหมายของการศึกษามิได้จำกัดอยู่เพียงการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ แต่ขยายไปสู่การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในโลกที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะทักษะการคิดขั้นสูง การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมักเรียกรวมว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (González-Pérez & Ramírez-Montoya, 2022; Sabaş & Cohen, 2022) ทักษะดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้เรียนในกลุ่ม Generation Z ซึ่งเติบโตในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและได้รับอิทธิพลจากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง (Hernández-de-Menéndez et al., 2020; Benítez-Márquez et al., 2022)

ในบริบทของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน การส่งเสริมภาวะผู้นำของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้น ภาวะผู้นำในแนวคิดร่วมสมัยมิได้หมายถึงการครอบครองตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่เท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงความตระหนักรู้ในตนเอง ความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม (Northouse, 2021; Dırık et al., 2025) ช่วงวัยมัธยมศึกษาตอนปลาย ถือเป็นช่วงสำคัญของการพัฒนาอัตลักษณ์ ค่านิยม และทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมสามารถช่วยส่งเสริมสมรรถนะด้านภาวะผู้นำของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

แนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดและการเรียนรู้เชิงความหมาย โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และสะท้อนประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Kolb, 2014; Hernández-de-Menéndez et al., 2020) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบค่าย (camp-based learning) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ และการเรียนรู้ทางสังคมผ่านกิจกรรมที่ใกล้เคียงกับบริบทจริง งานวิจัยร่วมสมัยชี้ให้เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายที่มีการออกแบบอย่างเป็นระบบสามารถส่งเสริมทรัพยากรส่วนบุคคล สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ และความพร้อมในการมีส่วนร่วมต่อชุมชนของผู้เรียนได้ (Kirchhoff et al., 2024)

นอกจากนี้ การจัดการศึกษาในปัจจุบันยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของคุณลักษณะพลเมืองในสังคมร่วมสมัย ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานและการตัดสินใจในสถานการณ์ฉุกเฉินจึงเริ่มถูกบูรณาการเข้าไปในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียน (World Health Organization, 2020; Toma & Hudea, 2024)

การบูรณาการทักษะดังกล่าวมักดำเนินการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เช่น การจัดกิจกรรมในรูปแบบค่าย ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ใกล้เคียงกับความเป็นจริง และพัฒนาทักษะทั้งด้านการคิด การตัดสินใจ และภาวะผู้นำไปพร้อมกัน แม้ว่าทักษะการคิดจะได้รับการยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งของกรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แต่การวิจัยครั้งนี้เลือกพิจารณาทักษะการคิดในฐานะมิติย่อยที่แยกออกมาอย่างชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้สามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเชิงเฉพาะของทักษะ

ดังกล่าวควบคู่ไปกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม ซึ่งอาจให้ข้อมูลเชิงลึกที่แตกต่างกันในบริบทของการจัดการเรียนรู้แบบค่าย ในขณะที่หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ประเมินผลของการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาผู้เรียนในบริบทการศึกษาไทยอย่างเป็นระบบยังมีอยู่อย่างจำกัด โดยเฉพาะการศึกษาเชิงทดลองที่มุ่งวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงด้านการรับรู้ภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (González-Pérez & Ramírez-Montoya, 2022; Dırık et al., 2025)

ค่าย Siam Gen Z Leader Camp จึงได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองช่องว่างดังกล่าว โดยออกแบบเป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผสานการพัฒนาภาวะผู้นำ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และทักษะชีวิตในบริบทที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดค่ายดังกล่าวต่อการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ก่อนและหลังเข้าร่วมค่าย
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิด ก่อนและหลังเข้าร่วมค่าย
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ก่อนและหลังเข้าร่วมค่าย

สมมติฐานการวิจัย

H1: คะแนนการรับรู้ด้านภาวะผู้นำหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

H2: คะแนนทักษะการคิดหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

H3: คะแนนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้กำหนดประชากรเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมค่าย Siam Gen Z Leader Camp ซึ่งจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นไปตามความสมัครใจของผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สมัครเข้าร่วมกิจกรรมค่ายที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรมและตอบแบบสอบถามทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างครบถ้วน โดยผู้วิจัยดำเนินการขอความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (informed consent) จากผู้เข้าร่วมก่อนการเก็บข้อมูล ทั้งนี้ การเข้าร่วมการวิจัยไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือประโยชน์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

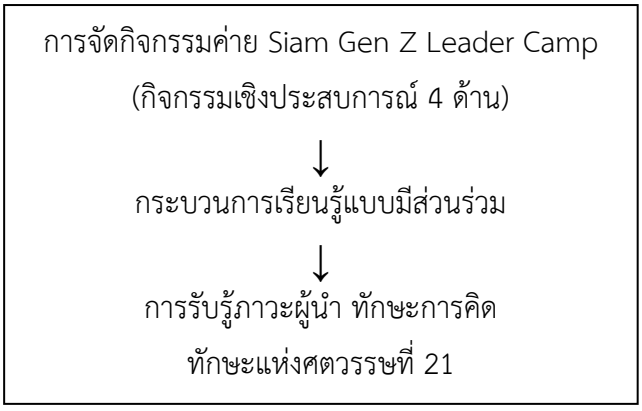
ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา โดยมี ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบค่าย Siam Gen Z Leader Camp ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านประสบการณ์ และมี ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขอบเขตด้านระยะเวลาและสถานที่

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการภายใต้กรอบระยะเวลาในการจัดโครงการจำนวน 1 วัน ภายในระยะเวลา 8 ชั่วโมง โดยกิจกรรมทั้งหมดของค่าย Siam Gen Z Leader Camp จัดขึ้นภายในวันเดียวตามแผนการดำเนินงานของโครงการ ค่ายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ โดยประกอบด้วยกิจกรรมหลักจำนวน 4 กิจกรรม ได้แก่ (1) กิจกรรมพัฒนาความรู้และการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ (2) กิจกรรมฝึกทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (3) กิจกรรมจำลองสถานการณ์ฉุกเฉิน และ (4) กิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม กิจกรรมดังกล่าวถูกออกแบบให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนในทั้งสามตัวแปรอย่างบูรณาการ ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมดำเนินการ ณ ห้องหอประชุมมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ การทำงานกลุ่ม และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเหมาะสม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบค่าย Siam Gen Z Leader Camp ซึ่งออกแบบตามแนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ประกอบด้วยกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำ การฝึกทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพ กิจกรรมจำลองสถานการณ์ฉุกเฉิน และการสะท้อนเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม ส่งผลต่อการพัฒนาการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมค่าย Siam Gen Z Leader Camp กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยกำหนดเกณฑ์คัดเลือก ได้แก่ (1) เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (2) สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมค่าย (3) สมัครใจเข้าร่วมเป็นผู้เข้าร่วมการวิจัย (4) สามารถเข้าร่วมกิจกรรมค่ายได้ครบทุกกิจกรรม และ (5) ตอบแบบสอบถามทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างครบถ้วน

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลมีจำนวนทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งเป็นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมครบถ้วนและตอบแบบสอบถามทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม

เครื่องมือวิจัย/เทคนิคการวิจัย

รูปแบบและกิจกรรมการทดลอง

การจัดกิจกรรมค่าย Siam Gen Z Leader Camp ออกแบบเป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (experiential learning) โดยดำเนินกิจกรรมภายในระยะเวลา 1 วัน (8 ชั่วโมง) แบ่งเป็น 4 ฐานกิจกรรมหลักที่เชื่อมโยงกับตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

(1) กิจกรรมพัฒนาความรู้และการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ

มุ่งส่งเสริมการรับรู้เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะของผู้นำ ผ่านการบรรยาย กิจกรรมอภิปรายกลุ่มขนาดเล็ก และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยเน้นให้ผู้เรียนสะท้อนความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำในบริบทของตนเอง กิจกรรมนี้สอดคล้องกับการวัดตัวแปรด้าน การรับรู้ภาวะผู้นำ นอกจากนี้ กิจกรรมได้บูรณาการแนวคิดการฝึกทักษะการให้คำปรึกษา โดยใช้กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการลดการใช้บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสถานการณ์ตัวอย่าง เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการสื่อสาร การให้คำแนะนำ และการตัดสินใจเชิงจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมในบทบาทของผู้นำ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำในสถานการณ์จริง

(2) กิจกรรมฝึกทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Basic Life Support: BLS)

มุ่งส่งเสริมทักษะชีวิตและความตระหนักด้านความปลอดภัย ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติกับหุ่นจำลอง โดยใช้ขั้นตอนมาตรฐานของการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนการช่วยชีวิตเบื้องต้นและการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างเป็นระบบ กิจกรรมนี้ช่วยเสริมสร้าง ทักษะการคิด โดยเฉพาะด้านการตัดสินใจและการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งสนับสนุน ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

(3) กิจกรรมจำลองสถานการณ์ฉุกเฉิน

มุ่งพัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา ผ่านการเผชิญสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยผู้เรียนต้องทำงานเป็นทีมในการประเมินสถานการณ์ วางแผนการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดของเวลา กิจกรรมนี้สอดคล้องกับการพัฒนาตัวแปร ทักษะการคิด ในด้านการวิเคราะห์และ

การแก้ปัญหาเชิงซับซ้อน และส่งเสริม ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และการตัดสินใจร่วมกันในบริบทจริง

(4) กิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม

มุ่งเน้นการสะท้อนประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้การอภิปรายกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการนำเสนอ เพื่อให้ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้รับกับการพัฒนาตนเอง โดยกิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้ใช้เทคนิคการถอดบทเรียน (reflection) โดยประยุกต์แนวคิด “ตะกร้า 3 ใบ” ซึ่งเป็นกรอบในการสะท้อนการเรียนรู้ใน 3 มิติ ได้แก่ (1) ด้านอารมณ์และความรู้สึก (affective) โดยให้ผู้เรียนสะท้อนว่ารู้สึกอย่างไรต่อประสบการณ์ที่ได้รับ (2) ด้านความรู้และทักษะ (cognitive) โดยระบุสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือพัฒนา และ (3) ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ (behavioral) โดยอธิบายแนวทางการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในอนาคต ซึ่งกระบวนการดังกล่าวช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกและการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ กิจกรรมนี้สอดคล้องกับการพัฒนาตัวแปร การรับรู้ด้านภาวะผู้นำ โดยการส่งเสริมความตระหนักรู้ในบทบาทของตนเอง และสนับสนุน ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านการสื่อสาร การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

กิจกรรมทั้ง 4 ด้านถูกออกแบบให้เชื่อมโยงกันเป็นลำดับขั้นของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนในทั้งสามตัวแปรอย่างบูรณาการ

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการจัดกิจกรรมค่าย Siam Gen Z Leader Camp โดยได้มีการเบลอใบหน้าของผู้เข้าร่วมเพื่อรักษาความเป็นส่วนตัวและเป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. แบบประเมินการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ จำนวน 20 ข้อ
2. แบบประเมินทักษะการคิด จำนวน 10 ข้อ
3. แบบประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จำนวน 12 ข้อ

แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด ถึง 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด เครื่องมือผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) มากกว่า 0.80 แบบสอบถามประเมินการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .933, .901 และ .904 ตามลำดับ แสดงถึงความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ในระดับสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่

1. การเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (pretest) เพื่อประเมินระดับการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมกิจกรรมค่าย
2. การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง (posttest) ภายหลังจากกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมค่ายครบทุกกิจกรรม โดยใช้แบบสอบถามชุดเดียวกัน

ผู้เข้าร่วมการวิจัยใช้เวลาตอบแบบสอบถามประมาณ 20 นาทีต่อครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะกลุ่มตัวอย่างและระดับคะแนนของตัวแปรตาม และใช้สถิติเชิงอนุมานโดยการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน (paired-samples t-test) เพื่อเปรียบเทียบผลการวัดก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

นักเรียนที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมค่าย Siam Gen Z Leader Camp มีจำนวนทั้งสิ้น 62 คน โดยมีผู้ยืนยันเข้าร่วมโครงการจำนวน 38 คน และมีนักเรียนจำนวน 30 คนที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรม รวมทั้ง

ตอบแบบสอบถามทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการอย่างสมบูรณ์ จึงนำข้อมูลของนักเรียนกลุ่มนี้มาใช้ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนเพศชายจำนวน 18 คน และเพศหญิงจำนวน 12 คน ในด้านระดับชั้นเรียนเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 29 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน เหตุผลในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน ได้แก่ ความสนใจในการพัฒนาทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพ ความต้องการเสริมสร้างภาวะผู้นำ ความมุ่งหวังในการเพิ่มความมั่นใจในการแสดงออก และความสนใจในการเรียนรู้นอกห้องเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่าย Siam Gen Z Leader Camp (n = 30)

ตัวแปรที่ศึกษา	Pretest Mean (*SD*)	Posttest Mean (*SD*)
การรับรู้ด้านภาวะผู้นำ	88.80 (9.30)	93.60 (7.11)
ทักษะการคิด	41.20 (5.92)	45.63 (4.17)
ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	51.86 (6.45)	55.60 (4.85)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการรับรู้ด้านภาวะผู้นำอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 88.80 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.30 มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 64 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 100 ในด้านทักษะการคิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.20 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.92 โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 28 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 50 สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.86 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.45 โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 36 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 60

ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่าย กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการรับรู้ด้านภาวะผู้นำยังคงอยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 93.60 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.11 มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 76 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 100 ในด้านทักษะการคิด พบว่าค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 45.63 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.17 โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 35 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 50 ส่วนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.60 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.85 โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 44 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 60

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบ t-test เปรียบเทียบคะแนนก่อนการทดสอบและหลังการทดสอบ (*n* = 30)

ตัวแปรที่ศึกษา	Mean Difference	*t*	*df*	*p*
การรับรู้ด้านภาวะผู้นำ	4.80	3.03**	29	.005
ทักษะการคิด	4.43	3.77**	29	.001
ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	3.73	3.21**	29	.003

***p<.01*

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่าย โดยใช้การทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน (paired-samples t-test) พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกตัวแปรที่ศึกษา

โดยผลการวิเคราะห์รายตัวแปรพบว่า คะแนนการรับรู้ด้านภาวะผู้นำหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (t = 3.03, p = .005) คะแนนทักษะการคิดหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (t = 3.77, p = .001) และคะแนนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (t = 3.21, p =.003)

นอกจากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เทคนิค “ตะกร้า 3 ใบ” ซึ่งประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่ ด้านอารมณ์และความรู้สึก (affective) ด้านความรู้และทักษะ (cognitive) และด้านการนำไปประยุกต์ใช้ (behavioral) ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านอารมณ์และความรู้สึก (Affective) ผลการสะท้อนคิดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นใจและทัศนคติในการแสดงออก โดยผู้เข้าร่วมจำนวนมากรายงานว่ามีความกล้าแสดงออกและความมั่นใจเพิ่มขึ้น อาทิ “รู้สึกว่าไม่ค่อยอายตอนนำเสนออะไรต่าง ๆ” “มีความกล้าที่จะแสดงออกมากขึ้น” “ทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ กล้าลองสิ่งใหม่ ๆ” “สนุกมากและได้รู้จักเพื่อน ๆ มากขึ้น” นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้เข้าร่วมมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยรู้สึกสนุกและเกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

ด้านความรู้และทักษะ (Cognitive) ผู้เข้าร่วมสะท้อนว่าตนเองได้รับความรู้และทักษะใหม่ โดยเฉพาะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพและการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น “ได้ความรู้ด้านการช่วยเหลือคนหมดสติและสามารถนำไปใช้ได้จริง” “ทำ CPR เป็นแล้ว” “ได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีมและทักษะความเป็นผู้นำ” “ได้ฝึกจากสถานการณ์จำลองจริง” ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมสามารถส่งเสริมความเข้าใจเชิงเนื้อหาและทักษะที่จำเป็นในชีวิตจริง โดยเฉพาะทักษะการคิด การแก้ปัญหา และความเป็นผู้นำ

ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ (Behavioral) ในด้านการนำไปใช้ ผู้เข้าร่วมสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมในการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยเฉพาะในสถานการณ์ฉุกเฉินและการทำงานกับผู้อื่น เช่น “ถ้าเจอคนหมดสติ

จะไม่ตื่นเต้นและสามารถเข้าไปช่วยได้” “สามารถนำความรู้ไปใช้ช่วยผู้อื่นได้จริง” “มีความกล้ามากขึ้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น” “สามารถนำทักษะที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน” ผลการสะท้อนดังกล่าวแสดงให้เห็นแนวโน้มว่าผู้เข้าร่วมไม่เพียงแต่ได้รับความรู้ แต่ยังมีความตั้งใจและความมั่นใจในการนำไปประยุกต์ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์

โดยสรุป ผลการสะท้อนการเรียนรู้ในทั้งสามมิติแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมค่ายมีแนวโน้มช่วยส่งเสริมการพัฒนาด้านอารมณ์ ความรู้ และการนำไปใช้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ และสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบค่ายในการส่งเสริมการรับรู้ต่อสรรถนะสำคัญ ได้แก่ ภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในระดับการรับรู้ของผู้เรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดค่าย Siam Gen Z Leader Camp ต่อการรับรู้สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยชี้ให้เห็นแนวโน้มที่พบว่าหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่าย กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยในทั้งสามด้านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้บ่งชี้ในเบื้องต้นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบค่ายที่เน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของการรับรู้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในกลุ่ม Generation Z ได้อย่างมีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ไม่จำกัดเพียงผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการเท่านั้น (González-Pérez & Ramírez-Montoya, 2022; Hernández-de-Menéndez et al., 2020)

ในด้านการรับรู้ภาวะผู้นำ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลดังกล่าวอาจบ่งชี้ว่าผู้เรียนมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทและคุณลักษณะของผู้นำเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความรับผิดชอบ การตัดสินใจ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งนี้อาจอธิบายได้จากลักษณะของกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และสะท้อนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดภาวะผู้นำร่วมสมัยที่มองว่าภาวะผู้นำเป็นชุดของสมรรถนะที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม มากกว่าการยึดโยงกับตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ (Northouse, 2021) นอกจากนี้ผลการศึกษายังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dırık et al. (2025) ที่รายงานว่ากิจกรรมลักษณะค่ายอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการรับรู้ตนเองและรับรู้ด้านภาวะผู้นำของเยาวชน

ในด้านทักษะการคิด ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลดังกล่าวอาจสะท้อนว่ากิจกรรมที่ใช้แก้ปัญหา การวิเคราะห์สถานการณ์ และการตัดสินใจในบริบทที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง เช่น กิจกรรมการจำลองเหตุการณ์ฉุกเฉิน อาจมีความเชื่อมโยงกับการเพิ่มขึ้นของการรับรู้ด้านทักษะการคิดของผู้เรียน การค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของ Kolb (2014) ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากการลงมือทำและการสะท้อนประสบการณ์ของตนเอง อีกทั้งยังสอดคล้องกับข้อค้นพบของ Hernández-de-Menéndez et al., (2020) และ Toma & Hudea (2024) ที่เสนอว่า

ผู้เรียนในกลุ่ม Generation Z มีแนวโน้มเรียนรู้ได้ดีจากกิจกรรมที่มีลักษณะเชิงปฏิบัติและท้าทายทางปัญญา มากกว่าการเรียนรู้แบบรับข้อมูลเพียงอย่างเดียว

สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลดังกล่าวอาจสะท้อนว่าการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายมีความเชื่อมโยงกับการเพิ่มขึ้นของการรับรู้เกี่ยวกับทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน เช่น การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ความมั่นใจในตนเอง และการเรียนรู้ด้วยตนเอง การค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดที่มองว่าทักษะเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมร่วมสมัย (Sabag & Cohen, 2022; González-Pérez & Ramírez-Montoya, 2022) นอกจากนี้ การบูรณาการกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำเข้ากับการเรียนรู้ทักษะชีวิตและการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นของการรับรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียน (World Health Organization, 2020) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มุ่งวัดการรับรู้ของผู้เรียน และใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง ผลที่พบจึงควรตีความในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมกับการเปลี่ยนแปลงของระดับการรับรู้เป็นสำคัญ

ในเชิงวิชาการ ผลการศึกษาครั้งนี้อาจช่วยเติมเต็มองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน Generation Z ในบริบทการศึกษาไทย โดยนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์จากการประยุกต์ใช้กิจกรรมค่ายที่ออกแบบตามแนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และประเมินผลในมิติของการรับรู้ด้านภาวะผู้นำ ทักษะการคิด และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นประเด็นที่ยังมีการศึกษาค่อนข้างจำกัดในบริบทดังกล่าว (Benítez-Márquez et al., 2022; Kirchhoff et al., 2024)

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยควรได้รับการตีความด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบ one-group pretest–posttest pre-experimental design ซึ่งไม่มีกลุ่มควบคุม และผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นกลุ่มที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม จึงอาจได้รับอิทธิพลจากภัยคุกคามต่อความเที่ยงตรงภายใน (internal validity threats) เช่น ความลำเอียงในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (selection bias) จากการที่ผู้เข้าร่วมอาจมีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองสูงกว่ากลุ่มประชากรทั่วไป และผลกระทบจากการทดสอบ (testing effect) อันเกิดจากความคุ้นเคยกับเครื่องมือวัดที่ใช้ซ้ำ (Shadish, Cook, & Campbell, 2002) ด้วยเหตุนี้ผลที่พบจึงสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายกับการเปลี่ยนแปลงของคะแนนการรับรู้เป็นสำคัญ และยังไม่อาจสรุปเชิงสาเหตุได้อย่างชัดเจนว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นผลจากกิจกรรมค่ายเพียงปัจจัยเดียว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยแนะนำให้สถานศึกษาและผู้จัดการเรียนรู้ประยุกต์การจัดกิจกรรมค่ายที่เน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำ ทักษะการคิดและทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน โดยควรออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำงานเป็นทีม และเผชิญสถานการณ์จำลองอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ควรมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในอนาคตควรใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มควบคุม เพิ่มขนาดและความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานเพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น นอกจากนี้ควรศึกษาผลระยะยาวและเปรียบเทียบกับรูปแบบการเรียนรู้อื่น เพื่อยืนยันประสิทธิผลและขยายการประยุกต์ใช้ในบริบทที่หลากหลาย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทิพา ส่องศิริ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ ที่กรุณาให้การสนับสนุนและเอื้อเฟื้อทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินการจัดค่าย Siam Gen Z Leader Camp ซึ่งมีส่วนสำคัญทำให้โครงการสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์และบรรลุผลสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณ สโมสรนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือในการวางแผน ประสานงาน และดำเนินกิจกรรมตลอดระยะเวลาของโครงการ ตลอดจนนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการทุกท่านที่สละเวลาเข้าร่วมกิจกรรมและให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วง

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์ขั้นตอนการวิจัย และสิทธิในการถอนตัวจากการวิจัยได้ทุกเมื่อโดยไม่ส่งผลเสีย ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยถูกเก็บรักษาเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะภาพรวมโดยไม่ระบุตัวตนของผู้เข้าร่วม

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

Benítez-Márquez, M. D., Sánchez-Teba, E. M., Bermúdez-González, G., & Núñez-Rydman, E. S. (2022). Generation Z within the workforce and in the workplace: A bibliometric analysis. *Frontiers in Psychology*, *12*, 736820. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.736820

Dırık, D., Aktan, A., & Ateşci, Ö. (2025). A scoping review on Generation Z's leadership experiences and expectations. *Management Research and Practice*, *17*(1), 41–61.

González-Pérez, L. I., & Ramírez-Montoya, M. S. (2022). Components of Education 4.0 in 21st-century skills frameworks: A systematic review. *Sustainability*, *14*(3), 1493. https://doi.org/10.3390/su14031493

Hernández-de-Menéndez, M., Escobar-Díaz, C. A., & Morales-Menéndez, R. (2020). Educational experiences with Generation Z. *International Journal on Interactive Design and Manufacturing*, *14*, 847–859. https://doi.org/10.1007/s12008-020-00674-9

Kirchhoff, E., Keller, R., & Blanc, B. (2024). Empowering young people: The impact of camp experiences on personal resources, well-being, and community building. *Frontiers in Psychology*, *15*, 1348050. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1348050

Kolb, D. A. (2014). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development* (2nd ed.). Pearson Education.

Northouse, P. G. (2021). *Leadership: Theory and practice* (9th ed.). SAGE Publications.

Sabag, Z., & Cohen, S. E. (2022). Adapting the education system to 21st-century skills: The case of Israel. *European Journal of Educational Research*, *11*(4), 1911–1921. https://doi.org/10.12973/eu-jer.11.4.1911

Shadish, W. R., Cook, T. D., & Campbell, D. T. (2002). Experimental and quasi-experimental designs for generalized causal inference. Houghton Mifflin.

Toma, S. G., & Hudea, O. S. (2024). Generation Z students' perceptions of the abilities, skills, and competencies required in the age of artificial intelligence systems. *Amfiteatru Economic*, *26*(65), 162–180. https://doi.org/10.24818/EA/2024/65/162

World Health Organization. (2020). *Basic life support training for children and adolescents: Policy and implementation considerations*. WHO Press.